

Aktualitások a gumiabroncsok világából

Dr. Gellér Józsefné, igazságügyi gumiabroncs-szakértő, a TÜV NORD-KTI Kft. munkatársának a „Klíma- és minden a kerék körül” workshop alkalmával, Budapesten, 2009. március 7-én elhangzott előadása nyomán készült összeállítás. Az előadásban kitért a gumiabroncsokra vonatkozó előírásokra, kiemelten a hamarosan hatályos zajelírásokra, a TEMPO 100-zal kapcsolatos rendelkezésekre, a téli gumiabroncsok használatára, a gumiabroncsok korával kapcsolatos ismeretekre és a szakmai képzésre.

A gumiabroncsokra vonatkozó 6/2990. (IV. 22.) KöHÉM rendelet 36/a §-a kimondja, hogy jóváhagyott gumiabroncs használható. Tehát csak „E” vagy „e” jellel rendelkező személygépjármű-, tehergépjármű- és motorkerékpár-gumiabroncsok kerülhetnek kereskedelmi forgalomba és szerelhetők járműre Magyarországon és az EU-ban is.

A járművekre csak a típusbizonyítványban megadott kerék- és gumiabroncsméretet szerelhetők.

A 6/2990. (IV. 22.) KöHÉM rendelet I. sz. melléklet felsorolja az EU, illetve ENSZ-EGB kötelező előírásokat:

30, 54, 64, 75, 108 és 109 ENSZ-EGB, 92/23 EU (ebben a zajra vonatkozó előírás 2009 őszétől kötelező).

A 92/23/EU irányelv 10a. cikkely 5) bekezdés szerint 2009. október 1-től kezdődően ezen irányelv rendelkezéseit kell alkalmazni valamennyi gumiabroncsra a zaj vonatkozásában.

Kivétel a C1d és C1e osztályba tartozó gumiabroncsok, amelyeknél 2010. október 1-től, illetve 2011. október 1-től kell az előírást alkalmazni.

Gumiabroncs-osztály	Névleges szélesség (mm)
C1a	≤ 145
C1b	> 145 ≤ 165
C1c	> 165 ≤ 185
C1d	> 185 ≤ 215
C1e	> 215

Ahol:

- C1 osztályba a személygépkocsik gumiabroncsai,
- C2 osztályba a tehergépjárművek gumiabroncsai, amelyek teherbírási indexe

egy felállásban $LI \leq 121$ és sebességkategóriájának jele $SI \geq N$,

- C3 osztályba a tehergépjárművek gumiabroncsai, amelyek teherbírási indexe egyes felállásban $LI \leq 121$ és sebességkategóriájának jele $SI \geq M$, vagy az olyan tehergépjárművek gumiabroncsai, amelyek teherbírási indexe egyes felállásban $LI \geq 122$ tartoznak.

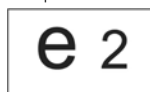
Felújított gumiabroncsok esetében az „E” jel használata a 108-as és a 109-es előírás szerint kötelező. Az „E” jel 2006. 09. 23-tól kötelező az EU-ban, így a „H” jel megszűnt.

ENSZ-EGB jel



R109 00502

EU jel



Gumiabroncsok szerelhetőségére vonatkozó általános rendelkezések

Az előírások a 6/2990 KöHÉM 36§-ban és a 2. mellékletben felsorolt EK 92/23-ban találhatóak. A járművön

- pótkerék kivételével azonos szerkezetű gumiabroncsnak,
- tengelyenként azonos típusúnak (gyártó, méret, alkalmazási terület, sebességkategória, terhelhetőség, keresztmetszeti viszonyszám) kell lennie.

Terhelés és sebesség szempontjából van néhány engedmény például városi autóbuszoknál.

A nemzetközi közúti áru- és személyszállítás végzésének egyes feltételeiről szóló 101/2003. (XII. 23.) GKM rendelet szerint felújított (utánvágott) gumiabroncsok nem

használhatóak. A gumiabroncsoknak megfelelő méretűeknek, azonos teherbírásúnak kell lennie, bordázatmélység 5 mm fölött kell hogy legyen és egy tengelyen csak mindenben azonosak lehetnek. A gumiabroncsok szerelhetőségére vonatkozó rendeletek „TEMPO 100” esetén:

- a sebességindex feleljen meg a jármű elérhető sebességének,
- nem lehet utánvágott mintázatú,
- a kormányzott keréken nem lehet felújított. (Felújított csak ikerkerékeken lehet „E” jóváhagyási jellel.)

Mintázatmélység:

3 mm, ha a köpeny átmérője < 0,75 m,
5 mm, ha a köpeny átmérője > 0,75 m.

Könnyűfém kerékpántok

Csak a gépjármű gyártója által engedélyezett méretű kerékpántokat szabad alkalmazni.

Egyéb méret használata jármű-átalakításnak számít, így engedélyeztetés szükséges.

Kerékpántokra kötelező a „H”, illetve „E” jel.

A téli-nyári abroncscsere gondjai

A téli-nyári abroncscsere esetében, azoknak a járműtulajdonosoknak, akiknek éves futása csekély (8–10 ezer km), és járműük kis- vagy középkategóriás, a gumiabroncsa hamarabb elöregszik, mint hogy elkopna. Az előregeedett gumiabroncsok komoly baleseti források. Azok a járműtulajdonosok, akik kis jövedelemmel rendelkeznek, havas útviszonyok között gyakran nem is használják járműveiket. Az SIVO (német műszaki rendelet) 3.a bekezdés 2§ kimondja, hogy „...a járművek berendezéseinek az időjárási viszonyokhoz kell illeszkednie. Ide tartozik a megfelelő gumiabroncs...” Kötelező téli gumi használatra vonatkozó előírás Európa országainak 20,0%-ában van, az EU-tagállamok 33,3%-ában.

Téli gumiabroncsok használata kötelező az alábbi európai országokban:

Ausztria, Németország, Észtország, Svédország, Finnország, Szlovákia, Izland, Szlovénia, Lettország és Litvánia.

A gumiabroncsok kora

Általános műszaki meghatározás szerint: 10 év az általános élettartam használatban, max. 5 év az új állapotban való

tárolás időtartama. (Használat nélkül gyorsabban öregsznek a gumiabroncsok!) Jogi meghatározás szerint: 3 éves korig tekinthetők gyári újnak a gumiabroncsok, 5 éves korukig még forgalomba hozhatók.

Szakmai képzés

Az 1/1990. KöHÉM rendelet szerint az végezhet gumiabroncs-javítást, aki: „Gu-

miabroncs-javító szakmunkás, illetve autószerelő, vagy autó-motorszerelő vagy karosszerialakatos szakmunkás, gumiabroncs-javító tanfolyammal” rendelkezik. A TÜV NORD-KTI Kft. tart tanfolyamot, a tanfolyam időtartama 5 nap (hétfőtől péntekig). Érdeklődni lehet a titkárságon (tel.: 1/205-5881). Jelentkezés faxon (203-1167) vagy e-mailen info@tuvnord.hu vagy geller@tuvnord.hu.

Goodyear OptiGrip és EfficientGrip

Az autógumik központi szerepet játszanak a tüzelőanyag-takarékosság terén, hiszen a fogyasztás több mint 20%-a rajtuk múlik. Ma már EU-rendelet is kötelezi a gumigyártókat a kis gördülési ellenállású és egyidejűleg növelt tapadási tulajdonságokkal rendelkező abroncsok gyártására.

A Goodyear OptiGrip abroncsát 21 pályázó közül választotta a legjobbnak a zsűri, mely elismerte, hogy az OptiGrip SmartWear technológia fontos áttörés a gumiiparban az autógumik élettartamának növelése terén. A SmartWear technológia lényege egy új összetevő és olyan bordázat felfedezése, melynek segítségével akkor is megmarad az aquaplaning- (vízenfutás) ellenállás és a kiváló tapadás nedves felületen, amikor a gumi felszíni mintázata elhasználódik. Az új OptiGrip abroncsokat széles körű vizsgálatoknak vetették alá a cég saját tesztlaboratóriumában és közutakon. A tesztek szerint az OptiGrip 20 ezer km futás után is jobb aquaplaning ellenállást nyújt, mint két versenytárs vadonatúj terméke: 30 ezer km felett a Goodyear OptiGrip messze maga mögé utasítja a versenytársakat a nedves körülmények között végzett kormányozhatósági és fékezési teszteken.

A Goodyear bemutatta az EfficientGrip abroncsokat, melyek különleges tüzelőanyag-

megtakarítási technológiájukkal elősegítik a környezetbarát közlekedést. A Goodyear tesztjei kimutatták, hogy az EfficientGrip abroncsok 15%-kal jobb menetstabilitással, 3%-kal rövidebb féktávval rendelkeznek nedves utakon, 3%-kal jobban kezelhetőek csúszós burkolaton, továbbá a megnövelt teljesítménynek köszönhetően az új EfficientGrip autógumik 25%-kal több kilométert tudnak megtenni, mint a hagyományos autógumik. Ilyen technológia a speciális könnyűsúlyú gumiszerkezet, a speciális borítás: a CoolCushion réteg, illetve a különleges alkotóanyagokból készült abroncs.

Az új technológiának köszönhetően a gumiabroncs súlya a hagyományos abroncsokéhoz képest 10%-kal csökkent. A kevesebb súly csökkenti a sűrűdésből származó hőtermelést, így módon is csökkentve a gördülési ellenállást. Az autógumikat egy különleges, CoolCushion fedőréteggel vonják be, ami csökkenti a kibocsátott hőt, illetve javítja a menetteljesítményt. Az autógumi a legújabb polimereket alkalmazza és ötvözi, melyek szintén csökkentik a gördülési ellenállást. A gördülési ellenállás legfőbb oka az energiavesztés, mely a gumi deformálódásából adódik. A kisebb deformálódás kevesebb energiavesztést jelent, ami kisebb gördülési ellenálláshoz vezet. A nedves utakra különleges, új futófelület mintázatot terveztek és innovatív szilikát összetevőket alkalmaztak. A vásárlók elvárásainak teljesítése mellett a Goodyear szem előtt tartotta a környezetvédelmet is. A gumi a legújabb polimerekből áll és az európai szabályozásnak megfelelően semmilyen káros aromás komponenst nem tartalmaz. Mivel az EfficientGrip 10%-kal könnyebb



hagyományos társainál, ezért a felhasznált alapanyagok előállításakor is kevesebb szén-dioxid kerül a légtérbe.

Az EfficientGrip innovatív szilikát összetevői a legújabb generációs polimereknek köszönhetően csökkentik a fogyasztást. Egyenletesebb nyomáselosztást tesz lehetővé a mintaárok számítógép által optimalizált merevsége, mely egységes kopáshoz és jobb fogyasztáshoz vezet. Ezen felül egy új összetevőnek köszönhetően a minta kopás is jelentősen csökken.

Az új Goodyear EfficientGripet már számos vezető autógyár alapfelszerelésnek választotta a gyárból frissen kigördült autók számára. Az új Renault Megane 3-at és a Mercedes E-osztályt már gyárilag EfficientGrip abroncsokkal szerelték fel.

SZALAY ATTILA

